

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת בשלח

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. צעקת בני מפני המצרים
- ב. שירת הים ושירת מרים
- ג. קריעת הים
- ד. הענן מגן על בני בלילה
- ה. יציאת בני ממצרים
- ו. החנייה במרה ובאילים
- ז. בני עוברים בים
- ח. חניית בני לפני הים
- ט. פרשת המן
- י. פרעה ומצרים רודפים
- יא. תלונת בני למזון
- יב. מצרים טובעים בים
- יג. הכאת הצור ברפידים
- יד. מלחמת עמלק

שאלה לשולחן שבת

"זיקה משה את עצמות יוסף עמו"

כתוב בגמרא (סוטה יג.): 'ת"ר, בא וראה כמה חביבות מצוות על משה רבינו, שכל ישראל כולם נתעסקו בביזוה והוא נתעסק במצוות, שנאמר: "הכם לב יקה מציות". וכתב רש"י בפרשת תרומה: 'ועצי שטים, ומאין היו להם במדבר, פירש רבי תנחומא, יעקב אבינו צפה ברוח הקודש שעתידים ישראל לבנות משכן במדבר, והביא ארזים למצרים ונטעם, וצוה לבניו ליטלם עמהם כשיצאו ממצרים. ויש לבאר אם כן, מדוע כותבת הגמרא שבני ישראל לא התעסקו במצוות והרי נשאו עמם ממצרים את עצי השיטים?'

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"אז ישיר משה ובני ישראל"

השירה נכתבת בס"ת בצורה של אריח ע"ג לבינה, דהיינו שאחרי שכותבים כאריח משאירים חלק כשיעור של לבינה הכפולה מאריח. ומסופר בגמרא (ברכות לג:): על ש"ץ שהאריך בתשבחות ואמר: 'הקל הגדול הגבור והנורא והאדיר והעוזז וכו'. כשסיים, אמר לו ר' חנינא שלא כדן הוא עשה שהרי אין סוף לתשבחות הקב"ה וכל מה שאנו אומרים זה רק ע"פ תקנתם של אנשי כנסת הגדולה, שתיקנו על פי דברי משה. לכן כשאנו מביעים את שבחינו לד' בשירה, אנו כותבים אותם אריח על גבי לבינה, דהיינו משאירים כפליים חלק בין שירה לשירה ובין שורה לשורה. ובה אנו מבליטים שיש לומר יותר ממה שאמרנו, כי: "מי ימלא גבורות ד" ו"לך דומיה תהילה". (ר' ברוך אבא רקובסקי)

"ויותירו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים ויבאש"

כתוב בפסוק שכשהיו משאירים מן המן עד הבקר היו יוצאות ממנו תולעים. אך בהמשך, שכל ישראל הותירו מיום שישי לשבת כדבר השי"ת, כתוב: "ולא הבאיש ורימה לא היתה בו". ויש לבאר מדוע לא כתוב שתולעת לא הייתה בו ומדוע לפתע מדברים על רימות. כתוב בישעיה (יד,ד): "תחתיך יוצע רימה ומכסיך תולעה". וביאר הגר"א את החילוק, שרימה היא תולעת קטנה ותולעת היא גדולה. ולפי זה ניתן אף לבאר את עניין המן, שכאשר דתן ואבירם עברו על ציווי הקב"ה והותירו מן המן, יצאו ממנו תולעים גדולות. אך כאשר כלל ישראל שמעו להוראתו של משה והותירו לשבת כדבר ד' אפילו 'רימה' שהיא תולעת קטנה, 'לא הייתה בו'. (ר' בנימין ריבלין תלמיד הגר"א)

"נטה את ירך על הים"

מבואר ברש"י בפרשת וארא שאהרן הוא שהכה את היאור במכת דם וצפרדע מפני הכרת הטוב שהייתה למשה כלפי המים. וקשה מדוע משה יכל לנטות ידו על ים סוף אך לא להכות את היאור, ומה החילוק? ויש לומר: א. כי שם היה זה עונש למצרים וכיון שהיה זה עונש ומכה מצד הכרת הטוב משה לא היה יכול לבצע את זה. אבל כאן בקריעת ים סוף, היה מדובר בהצלת כלל ישראל, ולכן כאן אין להתחשב בחשבונות של הכרת הטוב. ב. כל הכרת הטוב שהיה למשה זה היה רק לגבי היאור עצמו ולא לגבי כל הימים האחרים שבעולם כמו ים סוף שהרי הוא הושלך לנילוס. ג. בקריעת ים סוף לא היה זה כלל עונש למים, כי מים שנהפכים לדם ודאי שהמים מקולקלים וכן מים המלאים צפרדעים, אבל בקריעת ים סוף, המים נשארו אותם המים אלא ש'הצטופו' קצת והתרכזו במקום אחד. (ר' צבי רוטברג) ד. לא הכה את הים כלל אלא רק נטה את ידו ונראה פחות ככפוי טובה. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תש"פ)

מקרא

שעזחת השבת שלך

טמונה בפרשה!

העלון המוכר והאהוב שעשרות אלפי משפחות לא עורכות סעודות שבת בלעדיו... עומד לצאת בספר חדש ומרענן. לקט נרחב של מיטב החידושים והמדרשים הבלתי נשכחים במעל 500 עמודים בצבע מלא, מרגשים וחסידים, כיאה לשולחן השבת!

הצטרפו עכשיו

hamatmon40@gmail.com | 052-7665775

דף הקמפיין: cmatch.me/Matmon

1. ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש לע"ג חנה ציפורה בת אריה לייב ת.נ.צ.ב.ה

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. במקום זה היו 12 עינות מים ו 70 תמרים
  - ב. לפני איזה פסל חנו בני, כשהחלו להיגאל?
  - ג. קצבת המזן הייתה עומר ל _____
  - ד. טעמו של המזן היה כצפיחית ב _____
  - ה. תלונת בני על משה לפני קריעת הים
  - ו. " _____ להם חומה מימינם ומשמאלם"
  - ז. המזן היה עגול כ _____ (רש"י)
  - ח. בנם של מרים וכלב
  - ט. ירד עם המזן מהשמיים
  - י. את עצמותיו העלה משה ממצרים
  - כ. במלחמת עמלק, ידי משה היו -
  - ל. ביום שישי לקטו בני מהמזן -
  - מ. במקום זה המים היו מרים, עד שד' עשה ניסים
  - נ. פרעה אמר על בני שהם _____ בארץ
  - ס. מדבר זה הוא בין אילים לבין סיני
  - ע. ליוו את בני במדבר (3)
  - פ. ד' לא רצה להוליך את בני דרך ארץ _____
  - צ. בה שמו מזן המזן למשמרת
  - ק. " _____ תהומות בלב ים"
  - ר. במקום זה נלחם עמלק בישראל
  - ש. פרעה הפקידם על צבאו
  - ת. יצאו מזן המזן שנותר עד הבוקר

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. " _____ שם העם למים"
  - ב. "ולא _____ זה אל זה כל הלילה"
  - ג. "ארדוף _____ אחלק שלל"
  - ד. מילה נרדפת לחומה, שמוזכרת בשירה
  - ה. עמוד האש שימש ב _____
  - ו. את בשרם אכלו בני במדבר
  - ז. המילה בה פותחת שירת הים
  - ח. מה בנה משה לאחר מלחמת עמלק?
  - ט. הוא לא החסיר בלקיטת המזן
  - י. שם המזבח שמושה בנה: "ד' _____"
  - ך. "כי אני ד' _____"
  - ל. שם מקום המופיע בתחילת הפרשה
  - ם. כך עלו בני ממצרים, ולמילה זו כמה פירושים
  - ן. אחד מן האנשים שהותירו מזן המזן (רש"י)
  - ס. מה קרה למזן בחום השמש?
  - ע. משה מינה אותו להילחם בעמלק
  - ף. בכלי זה ניגנה מרים בשירת הים
  - ץ. משה השליך אותו למים המרים
  - ק. מרקמו של המזן
  - ר. בני ישובו עליו במצרים - _____
  - ש. רשעי המצרים טבעו כמו _____
  - ת. כך נקראת פיתום בפרשתנו

ואלה שמות

"אמר שרו של ים לפני הקב"ה מדוע אתה רוצה לעשות דין על מצרים ולקרוע הים לישראל הרי כולם רשעים לפניך אלו עובדי ע"ז ואלו עובדי ע"ז" (זוהר)

מה היה שמו של שר הים (וי"א אף של מצרים)? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

"ויאמר ד' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו". זה מה שכתוב: (תהלים לד, יח): "צעקו וד' שמע". מהו כן? אלא שתי ירושות הנחיל יצחק לשני בניו: הנחיל ליעקב את הקול, וכן הוא אומר (בראשית כז, כב): "הקול קול יעקב". והנחיל לעשו את הידים, שנאמר: "והידיים ידי עשו". ועשו היה מתגאה בירושתו, שנאמר (במדבר כ, יח): "ויאמר אליו אדום לא תעבור בי פן בחרב אצא לקראתך". ויעקב היה מתגאה בירושתו, שנאמר (דברים כו, ז): "ונצעק אל ד' אלקי אבותינו". כך לעתיד לבוא, שניהם יהיו נוטלים את שכרם: עשו נטל שכרו, שנאמר (ישעיה לד, ה): "כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד ועל עם חרמי למשפט". ויעקב נטל שכרו, שנאמר (ירמיה לג, יא): "קול ששון וקול שמחה", לכן כתוב: "צעקו וד' שמע", לפי שצעקו בני ישראל על הים, שנאמר (שמות יד, י): "ויצעקו בני ישראל אל ד'", שמע הקדוש ברוך הוא את תפילתם, ואמר למשה: "מה תצעק אלי", כבר שמעתי צעקתם, "דבר אל בני ישראל ויסעו". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**המדבר מקום צחיח,
ובו בונים צריח,
הבט, ואל תתקרב,
כי פז שמן לך אורב.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

מצאו בפרשה או בהפטרה קשר לכל חגי ישראל!

****

"זפרעה הקריב"

שלושה פירושים בדבר: א', ע"פ הפשט, שפרעה יצא בראש צבאותיו למלחמה. ב', כשהגיע פרעה לבעל צפון הקריב לו קרבן. ג', על ידי מעשיו של פרעה, הקריב את ישראל לאביהם שבשמים, שבגללו עשו תשובה.

****

גימטראות: "כל המחלה אשר שמתי במצרים", 'אשר' = 501 = 'דצ"ך עד"ש באח"ב', רמז שהכוונה היא למכות מצרים. 'ד' ימלך לעלם ועד" = 376 = 'שלום' = 'לנצח נצחים', ששמו של הקב"ה הוא 'שלום' וכשמלכותו של השי"ת תתגלה בעולם אז יבוא השלום האמיתי, שישירור לנצח נצחים.

"צללו כעופרת במים אדירים"
באיזה מקום נוסף בתורה מוזכרת עופרת?

****

מצאו נא בפרשה:

1. חמש מילים רצופות המתחילות באות 'א'.
[למתקדמים: היכן מצינו רצף שכזה בשיר של יום?]
2. חצי פסוק שמופיע בהלל כפסוק שלם.
3. 3 מקומות שנוזר בהן אבן. (לא צור)
4. אחד משבעת המינים.
5. אות המופיעה פעמיים ברציפות. (10)
6. מזל מגלגל המזלות. (כתיב)
7. אחד ממכות מצרים.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת בשלח מסופר על קריעת ים סוף ושירת הים: "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכן לשבתך".

בפרשת בשלח ישנם 116 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"מכון" = בגימטריא = 116

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: למי יש לתת את המזון המשובח, לגוי או לכלב? - לכלב! וכה כתב רש"י (פסחים כב.): 'קרא למצותיה איצטריך, שאין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה, ונאמר במצרים לא יחרץ כלב לשונו לפיכך הקפידה תורה ליתן שכרו, ונכבד שכר הכלב מן העובד כוכבים, שהנבלה ימכור לנכרי וטרפה לכלב'. **לסדר את הפרשה** - "חיל אחז ישרי פלשת". **חידון א' ת** - אילים, בעל צפון, גלגולת, דבש, המבלי אין קברים... והמים, זרע גד, חור, טל, יוסף, כבדים, לחם משנה, מרה, נבוכים, סין, עמוד ענן עמוד אש ענני כבוד, פלישתים, צנצנת, קפאו, רפידים, שלישים, תולעים. **חידון א' ת הפוך** - ויצמא, קרב, אשיג, נד, לילה, שליו, אז, מזבח, הממעית, נסי, רופאך, מגדול, חמושים, דתן, נמס, יהושע, תף, עץ, דק מחוספס, סיר הבשר, קש, פי החירות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת מטות לגבי טהרת כלי מדין: "את הבדיל ואת העופרת". 1. "אמר אויב ארדף אשיג אחלק". (...ארץ. אני אמרתי אלוקים אתם) 2. "עזי זמרת קה ויהי לי לישועה". 3. "ידמו כאבן", "במצלות כמו אבן", "ויקחו אבן וישימו תחתיו". 4. "תמרים", בדבש". 5. לבב, ההלך, וייראו, ככפר, שלל, וארוממנהו, כוננו, צררת, הששי, ולשתת. 6. "שור". 7. "והחשך". **ואלה שמות** - שמו של שר הים הוא רהב. (ב"ב עד; ובזוהר פרשת תרומה) **מילה בפרשה בא** - שתי. "לאורך חוטי החשמל" - חוטי אורך נקראים 'שתי' (ולרוחב 'ערב'), "שאני אשים בעמל" - שאני אשים=שאשית= שתי (למען שתי אתתי), "ישחקו שם צמד בנות" - שתי בנות, "שתצוונה על חברתן לשתות" - הן יגישו לה כוס ויאמרו לה: 'שתי'... **טמונות בפרשה** - 1. תקר בגלגל - "ויסר את אופן מרכבותיו" (יד,כה) 2. תוף מרים - "התוף בידה" (טז,כ) 3. "תולעים" (טז,כ) 4. אבן - "כמו אבן" (טו,ה) "ויקחו אבן" (יז,יב) 5. "ירב בים" (טו,ד) והחיצים שהיו חוזרים על המצרים. 6. "שבו איש תחתיו" (טז,כט) 7. "ברכבו ובפרשיו" (יז,יז) 8. כדים+עזה="קדים עזה" (יד,כא) 9. מראה - "מרה" (טז,כג) 10. חומה - "והמים להם חומה" (יד,כט) [ואריח ע"ג לבנה] 11. "צנצנת אחת" (טז,לג) 12. יש אומרים ש"זרע גד" (טז,ל) הוא זרע כוסברה. 13. פרג בידיש - "מן" (טז,יד) 14. "וחמושים" (רש"י,יג,יח) + מלחמת עמלק 15. תחום שבת - "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי" (טז,כט) 16. "דק מחוספס" (טז,יד) 17. "עמוד הענן.. ועמוד האש" (יג,כב) 18. "טוב שבנחשים רצוף את מוחו" (רש"י יז,ד) 19. המנהג בשבת שירה הוא להאכיל את הציפורים (לא של הפקר, או ביום שישי) **טמונות בהפטרה** - 1. "ברק" (ד,ח) 2. "ותיבב" (ה,כח) 3. "לפידות" (ד,ד) 4. "מים שאל חלב נתנה" (ה,כה) **שאלה לשלחן השבת ויהי** - שאלנו: מדוע הוצרכו בלוויית יעקב לחצות את הירדן והלא הדרך הישירה ממצרים למערת המכפלה שבקרית ארבע היא דרך ארץ פלשתים, ומדוע הוצרכו לעבור את הירדן ללכת לגן האד? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. הכוונה לעבר הירדן המערבי ביחס לנקודת מבטו של סיחון ועוג או משה שכתב את התורה. (חזקוני, קרני ראם) 2. רצו לעקוף את ארץ פלישתים וגם כדי שהמצרים לא יעברו בארץ ישראל. (הרש"ר הירש) 3. כן עשו עיקוף בגלל ש'מעשה אבות סימן לבנים' ועתידים בני ישראל ללכת בדרך זו כשחונים בדגלים על פי סדר נשיאת ארונו של יעקב. 4. יצאו לקראת מצרים למלחמה ולכן הקיפו מסביב. (ע"פ רש"י) 5. יוסף הקיף מהלכו הלאה כדי שיתווספו במהלכו הרבה ממואב וכנענים היושבים ע"י הירדן. (העמק דבר)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף ו'דרשו'.

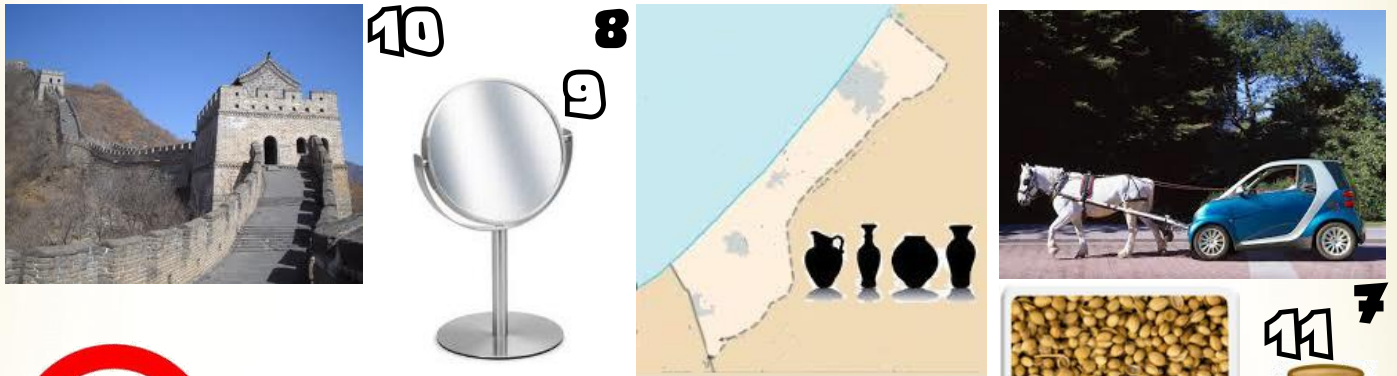
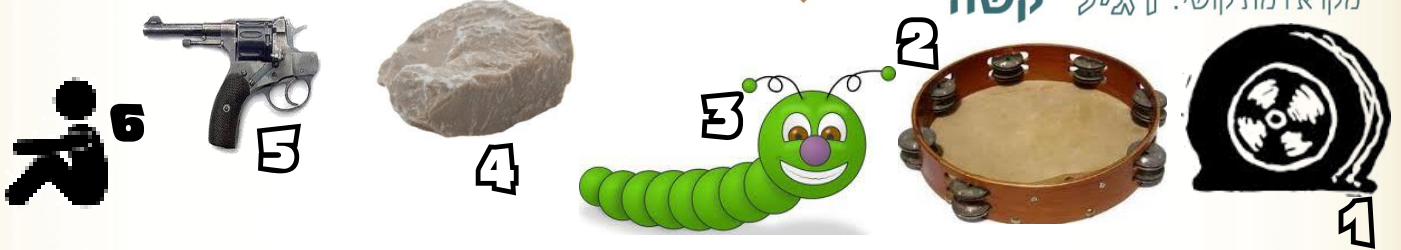
בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

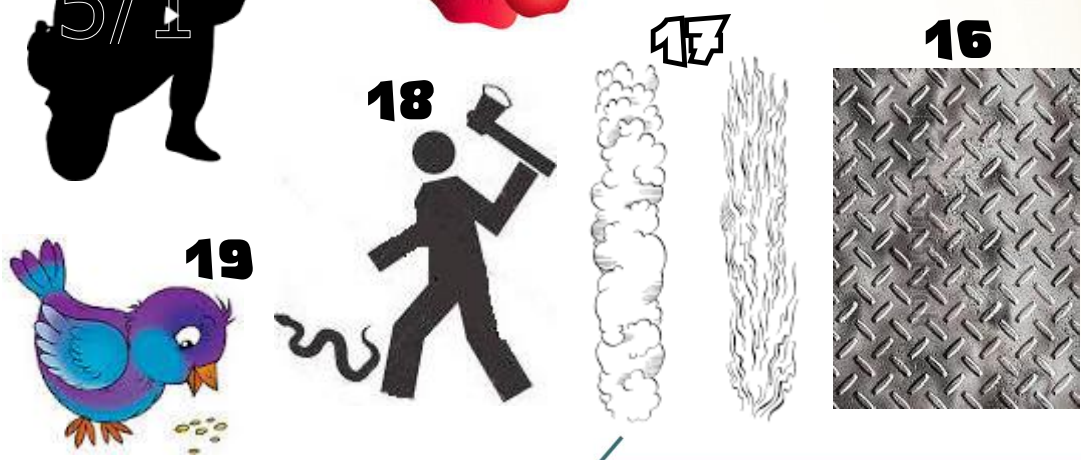
טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

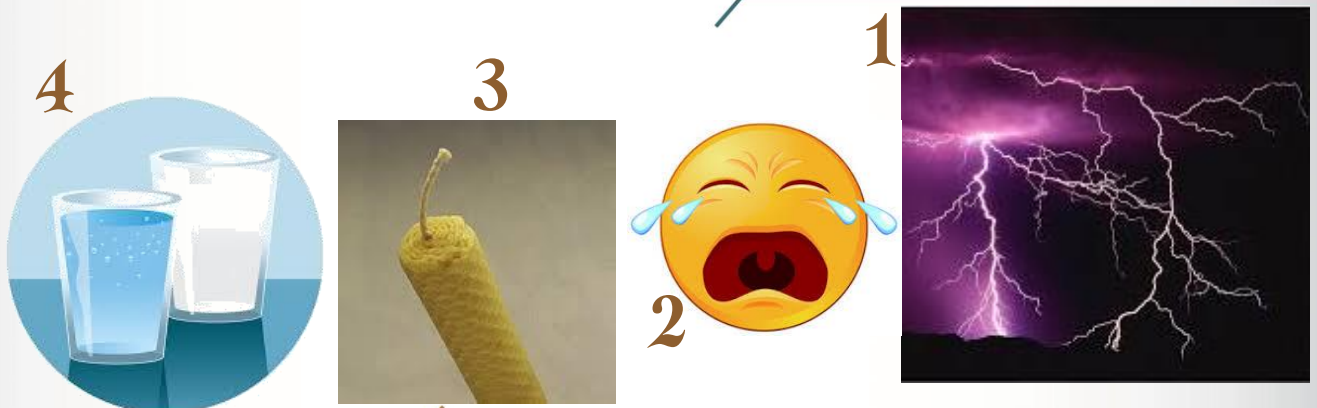
'מחשבה טובה'
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 מקל של רימון לצליית הפסח
 (כמובא בדיני קרבן פסח)

טמונות בהפטרה

הפטרת בשלח "ודבורה אשה נביאה" (שופטים ד' ד- ה' לא)

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
 לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775